

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/244

KARAR NO : 1981/873

OZET : Siyasi bir parti ile ilişkisi görülen dernek yöneticilerinin sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olarak işledikleri suçlara ait davaların,1402 sayılı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek.1 maddesi uyarınca yer ve zaman koşulu aranmadan Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Necati Yarıcı ve arkadaşları.

O L A Y : 18.9.1978 günü,gece 22.30 sıralarında Bergama Bankalar Caddesinde karşılaşan Ülkücü Gençlik gurubuna mensup yakınıcılarla Devrimci Gençlik gurubuna mensup sanıklar arasında ideolojik görüş ayrılığı nedeniyle kavga çıktığı,bu kavgada sanıkların yakınıcıları dövdükleri,yakınıcılardan Yusuf Şahin'in ağır şekilde yaralandığı,aynı kavgada sanıklardan Şeref Böke'nin silahını çekerek yakınıcı gurubun içerisine ateş ettiği,ancak kimseyi yaralayamadığı,olay yerine zabitanın gelmesi üzerine firar ettiği,böylece sanıkların;6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma ve yaralamaya eksik teşebbüs suçlarını işledikleri ileri sürülerek,26.9.1978 günlü talepname ile ve aynı olayda yakınıcı Yusuf Şahin'in ağır şekilde yaralayan sanığın Emir Ürgen olduğu ve öteki sanıklar Cengiz Özkaya ile Arif Altıy'ın adı geçeni darp ettiğine dair kuvvetli emareler bulunduğundan,bu sanıkların müessir fiil suçunu işledikleri ileri sürülerek 30.1.1979 günlü ek talepname ile Bergama C.Savcılığı'nca sorgu hakimliğine kamu davası açılmıştır.

Yapılan ilk soruşturma sonunda;Bergama Sorgu Hakimliği'nce karşıt görüşe sahip gruplar arasında çıkan kavgada sanıkların,6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma,yaralama ve yaralamaya eksik teşebbüs suçlarını işlediklerinden,takibi şikayete bağlı suçlar için yakınıcıların şikayet dilekçesi olmadığından bu suçlara ilişkin kamu davasının düşürülmesine,yakınıcı Yusuf Şahin'i yaralama ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma suçlarından sanıklar hakkında son soruşturma açılmasına,öteki sanıkların eylemlerine uyan TCY.nın 456/3.,456/4.,457/1.,456/2.,463.,ve 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Bergama Ağır Ceza Mahkemesinde açılıp yapılmasına karar verilmiştir.

1-Bergama Ağır Ceza Mahkemesi;2,4.1980 gününde,1979/33-1980/18 sayı ile;sanıklara atılı suçun,politik ve ideolojik amaçla işlendiği,1402 sayılı Yasa'nın 13.ve 15.maddelerine göre davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerektiği,

2-İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesi;6.10.1980 gününde,1980/48-90 sayı ile;sanıklara atılı suçun,sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği,sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının bulunmadığı,davaya ağır ceza mahkemesinde bakılması gerektiği,

.../...

ESAS NO: 1981/244

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolunmuş, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 7.12.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Durmuş Ganioglu ve Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dosya içeriğinden, 18.9.1978 günü Bergama'da gençler arasında ideolojik görüş ayrılığı nedeniyle bazı olaylar meydana geldiği, aynı günün gecesini ise kamu davasına konu olan olayın oluştuğu, sanıkların devrimci gençlik gurubundan, yakınıcıların ise ülkücü gençlik gurubundan oldukları, olayın görüş ayrılığından kaynaklanıp, sanıklarla yakınıcılar arasında olayın meydana gelmesini gerektiren özel ve kişisel bir neden bulunmadığı, sanıklardan Şeref Böke'nin Bergama Dev-Genç başkanı öteki sanık Necati Yarıcı'nın ise Demokratik Sol Gençlik Derneği Başkanı ve CHP Gençlik Kolları yönetim kurulu üyesi olduğu anlaşılmaktadır.

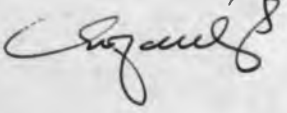
Bu bulgulara göre olay, görüş ayrılığından kaynaklanıp, yaşam hakkına yöneldiğinden, MGK'nin 7 sayılı kararı 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

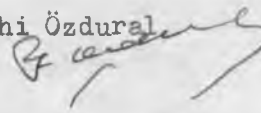
Sanıklardan birinin Bergama CHP gençlik kolları yönetim kurulu üyesi olması karşısında, görev sorununun 1402 sayılı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek.1 maddeye göre çözümlenmesi gerekir. Anılan madde uyarınca siyasi partilerin her kademe ve yan kuruluşlarında görevli kişilerin işledikleri suçlar hakkında, yer ve zaman kaydına bakılmadan parti genel merkezinin bulunduğu yer sıkıyönetim komutanlığı nezdindeki askeri mahkeme görevli olduğunda, bu sanık hakkındaki davanın anılan madde uyarınca, öteki sanıklar hakkındaki davanın da CMUK'nun 3. ve 353 sayılı Yasa'nın 181 maddelerine göre, şahsi ve fiili bağlantı koşulu gerçekleştiğinden, anılan maddeler uyarınca, askeri yargı yerinde görülmesi gerekir.

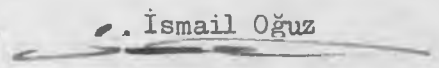
Bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1. Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

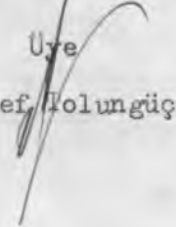
ESAS NO: 1981/244

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, (Sanıklardan Necati Yarıcı'nın CHP gençlik kolları yönetim kurulu üyesi olması nedeniyle 2310 sayılı kanun gereği ve diğer sanıkların da fiili irtibat nedeniyle) İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1.Nolu Askeri Mahkemesi'nin 6.10.1980 günlü, 1980/48, Karar 1980/90 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 7.12.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

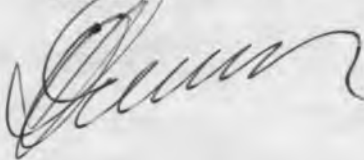
Başkan
Ahmet H. Boyacıoğlu

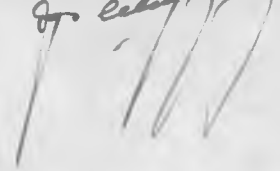
Üye
Fethi Özdural

Üye
İsmail Oğuz

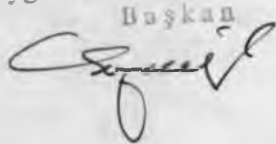
Üye
Şeref Tolungüç

Üye
Orhan Erdem

Üye
Orhan Ertoşunla

Üye
Hasan Çelikkale

Bu kararın Resmi gazete'de yayımı uygulanır.

Başkan

D/E